

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Paál Sándor ügyvéd által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Kadler Éva jogtanácsos által képviselt a Nyugat-dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal jogutódja, a Nyugat-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal alperes ellen helyi adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróságon 9.K.27.173/2008. számon indított és ugyanezen bíróság 2008. október 7-én kelt 9.K.27.173/2008/12. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes részéről 15. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 9.K.27.173/2008/12. számú ítéletét a per főtárgya tekintetében az indokolás megváltoztatásával hatályában fenntartja, az ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését akként változtatja meg, hogy az alperes 10.000 (tízezer) forint perköltséget köteles a felperes részére 15 napon belül megfizetni.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az első fokú hatóság határozatában 2004-2007 évekre összesen 187.308 Ft telekadót állapított meg a felperes terhére az $\frac{1}{4}$ tulajdonát képező ... hrsz-ú belterületi beépítetlen terület után. Hivatkozott arra, hogy a felperest sem a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban Htv.) 19. § a) pontjában, sem a képviselőtestület 33/2004. (XII. 16.) Ör. rendeletében

(továbbiakban R.) 6. § f) pontjában meghatározott mentesség nem illeti meg.

Az alperes jogelődje a GYH-620-4/2000. számú határozatával az első fokú határozatot helybenhagyta azzal, hogy a telekadó tárgya nem az építési telek, hanem az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen belterületi földrészlet. A perbeli ingatlan beépíthetősége sem kizárt.

A felperes keresetében arra hivatkozott, hogy a perbeli ingatlan nem beépíthető, továbbá hullámtérben, illetve HM védőterületben helyezkedik el, az adó mértéke eltúlzott. A Htv. 19. § e) pontján alapuló mentességet az adóhatóság a tulajdonostárs esetében elismerte.

Az első fokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az első fokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az első fokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. Ítéletén indokolásában kifejtette, hogy az építési telek és a beépítetlen belterületi földrészlet nem szinonim fogalmak, a Htv. nem az építési telket adóztatja. A Htv. 19. § a) pontja alapján a felperest adómentesség nem illeti meg, e körben az alperes helytállóan hivatkozott a Htv. 52. § 43. pontjára, építési tilalom nem áll fenn.

Az R. 6. § f) pontja 2005. január 1-jétől 2007. december 31-ig tartalmazott olyan mentességi szabályt, hogy az adóalanynak rajta kívülálló okból be nem építhető telek, mentes a telekadó alól. Az első fokú bíróság megítélése szerint az adóhatóság - bár a felperes hivatkozott rá - nem vizsgálta hogy a felperes tulajdonát képező beépítetlen földrészlet a helyi rendelkezéseknek (szabályozási terv, GÉSZ) megfelel-e, és a mentesség fenáll-e.

Az első fokú bíróság elismerte, hogy a közigazgatási eljárásban a felperes nem hivatkozott a Htv. 19. § e) pontja szerinti mentességre (HM lőtér védőterülete), ez azonban olyan törvényi mentesség, melynek fennállása esetén az adómentességet alkalmazni kell. Az első fokú bíróság az alperesnek az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) rendelkezéseire való hivatkozását nem vette figyelembe tekintettel arra, hogy ugyanezen ingatlant érintően a felperes édesanyjának tulajdonában lévő 2/4 tulajdoni hányadára vonatkozóan a GYH-1783-3/2008. számú határozatában ugyanezen, e) pontos mentességi okra hivatkozás nélkül, hivatalból állapította meg a telekadó mentességet.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve annak hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének elutasítását, mivel az megsértette az Art. 31. §, 32. § és 125. § rendelkezéseit. A bíróság olyan adómentességet vizsgált és állapított meg, amelyre a felperes a közigazgatási eljárás során nem hivatkozott. A felperes tulajdonostársának adómentességét nem hivatalból, hanem annak fellebbezésére tekintettel állapította meg. A perköltséget áfa nélkül kell megállapítani.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta azzal, hogy a peres eljárásban is hivatkozhatott adómentességre, az adóhatóság kioktatása általános és megtévesztő volt.

A felülvizsgálati kérelem részben alapos.

A Htv. 17. §-a alapján adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen belterületi földrészlet (a továbbiakban telek). Adómentességet vagy a Htv. 19. §-a határozza meg, vagy a 6. § d) pontja alapján az önkormányzat határozhat meg.

A telekadó, mint helyi adó az Art. 125. § (2) bekezdésére figyelemmel kivetéses adó, amely az (5) bekezdésre tekintettel az adózó bevallásának (bejelentésének) adatain alapul. Az adóhatóság annak az adómentességnek a fennállását vizsgálhatja, amelyre az adózó bevallásában vagy bejelentésében hivatkozott. Az iratok alapján megállapítható, hogy a felperes a közigazgatási eljárásban az építési telekre, a be nem építhetőségre, illetve az építési tilalomra hivatkozott. Ezeket a körülményeket az első- és másodfokú adóhatóság vizsgálta, e körben a felperes hivatkozásait nem fogadta el.

A Legfelsőbb Bíróság egyetért az alperessel abban, hogy az Art. 125. § (5) bekezdése alapján az adózónak kell bejelentenie az érvényesíteni kívánt adómentességet és szükség esetén azok bizonyítékait. Az Art. 125. § (6) bekezdésére figyelemmel, ha a bevallás (bejelentés) hiányos vagy téves adatokat tartalmaz, az adóhatóság legfeljebb 15 napos határidő tűzésével az adózót hiánypótlásra hívja fel. A hiánypótlásra előírt határidő eredménytelen eltelte esetén, vagy ha azt a tényállás tisztázása egyébként indokolja, a (7) bekezdésre figyelemmel az adóhatóság az adózó egyidejű értesítésével az adó-megállapítást megszakítja, és a tényállás tisztázása érdekében ellenőrzést folytat le.

A közigazgatási és a bírósági eljárás iratai alapján megállapítható volt, hogy a perrel érintett terület jogi minősítése, besorolása - figyelemmel az árvízvédelmi területre vagy HM védővonalra - nehezen

volt megállapítható. Az alperes felhívására a felperesi adózónak sem volt alkalma arra, hogy pontosan megjelölje az érvényesíteni kívánt adómentességet. A „be nem építhetőség” meghatározás ugyanis túl általános megfogalmazás, e körben az alperesnek szükséges lett volna a tényállás tisztázása érdekében ellenőrzést lefolytatni. A fogalmak következetlen használatára utal a HM átirat is, amely „építési tilalmat” említ, noha ilyen nincs elrendelve a védőterülettel kapcsolatban.

A Legfelsőbb Bíróság nem kíván változtatni azon - a már korábban kifejtett álláspontján -, hogy a mentességet az adózónak kell kérnie, az ügyfél, mint az ügy ura jogosult eldönteni, hogy kíván-e igénybe venni adómentességet vagy sem. Ugyanakkor az adóhatóságnak az Art. 1. § (5) bekezdésére figyelemmel az adózó részére a törvények megtartásához szükséges tájékoztatást meg kell adnia, az adóbevallás, az adó-befizetés rendjét vele meg kell ismertetnie, az adózót jogainak érvényesítésére pedig figyelmeztetni kell. Az ügyben nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a jegyző részben adó, részben építésügyi hatóságként is eljár az adott időben, tehát hivatalból tudomással bírhatott a HM védőterületről, amelyről adott esetben az ingatlanok tulajdonosai nem is értesültek.

Az a körülmény sem hagyható figyelmen kívül, hogy a perbeli ingatlan másik tulajdonosa adómentességben részesült. E körben ugyan az első fokú bíróság iratellenesen hivatkozott arra, hogy a tulajdonostárs adómentességét az alperes hivatalból állapította meg. A becsatolt iratok alapján bizonyítják, hogy a tulajdonostárs a fellebbezésében hivatkozott a védőterületre, ezért kapott adómentességet. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy a felperest olyan adófizetési kötelezettség terhelné, amely a másik tulajdonostársat nem terheli. Ez sértené a diszkrimináció tilalmára vonatkozó Art. 1. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A fentiekre tekintettel, a per sajátos körülményeit is figyelembe véve a Legfelsőbb Bíróság a per főtárgya tekintetében egyetértett az első fokú bíróság jogerős ítéletében foglaltakat rendelkezéssel, így azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján - az indokolás módosításával - hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság ugyanakkor egyetértett az alperesi felülvizsgálati kérelemnek a perköltségre vonatkozó hivatkozásával. A bíróság által kiszabott perköltség kapcsán nem történik a peres felek között az Áfa tv. hatálya alá tartozó ügylet, így a perköltség jogosultja részére nem kell általános forgalmi adót megállapítani. A peres felek között nincs szolgáltatás és ehhez kapcsolódó ellenszolgáltatás, így az Áfa tv. szerinti adóztatható tényállás sem keletkezik. Erre figyelemmel az első fokú bíróság ítéletének a perköltségre vonatkozó részét a Legfelsőbb Bíróság

megváltoztatta, és az alperest áfa nélkül kötelezte a felperest megillető perköltség megfizetésére.

Mivel a felülvizsgálati kérelem túlnyomórészt alaptalannak bizonyult, a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) és 81. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2009. október 1.

Dr. Madarász Gabriella sk. tanácselnök, Dr. Hajnal Péter sk. előadó bíró, Dr. Darák Péter sk. bíró